

«Οι υπερπροστατευτικοί γονείς»

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Image not found or type unknown

«Οι υπερπροστατευτικοί γονείς»

Αναμφισβήτητα, όλοι οι γονείς επιθυμούν το καλό των παιδιών τους. Για αυτό προσπαθούν από τη στιγμή της γέννησής τους να δημιουργήσουν έναν προστατευτικό κλοιό γύρω από τα παιδιά τους, ώστε να τα κάνουν να αισθάνονται ασφαλή και οι ίδιοι να βεβαιωθούν πως δεν κινδυνεύουν από κάποια εξωτερική απειλή. Π.χ. οι γονείς προστατεύουν το βρέφος από το κρύο και τη ζέστη.

Πολλές φορές όμως οι γονείς επειδή νιώθουν μεγάλη ανασφάλεια για το αν ανταποκρίνονται επαρκώς στο δύσκολο και απαιτητικό τους ρόλο, σε συνδυασμό με τα δικά τους αρνητικά παιδικά βιώματα, καταλήγουν να ξεφεύγουν από το μέτρο και να γίνονται υπερπροστατευτικοί. Συνήθως πρόκειται για γονείς που δεν είχαν λάβει την κατάλληλη φροντίδα και την απαιτούμενη σημασία και στοργή κατά την παιδική τους ηλικία.

Ο υπερπροστατευτικός γονέας είναι αυτός που στην ουσία παρέχει φροντίδα και

προστασία πολύ μεγαλύτερη από αυτή που στην πραγματικότητα χρειάζεται το παιδί του.

Ας δούμε λοιπόν αναλυτικά το προφίλ του υπερπροστατευτικού γονέα, ο οποίος συνήθως εμφανίζει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά γνωρίσματα και συμπεριφορές:

Ο υπερπροστατευτικός γονέας τρέχει διαρκώς πίσω από το παιδί του προσπαθώντας να καλύψει και την παραμικρή του ανάγκη.

Βλέπει παντού απειλές, συνωμοσίες και κινδύνους, τόσο υπαρκτούς, όσο και ανύπαρκτους και έχει την τάση να κατασκευάζει σενάρια καταστροφής (π.χ. πως το παιδί θα πέσει και θα τραυματιστεί εάν σκαρφαλώσει στην παιδική χαρά, θα κρυώσει και θα αρρωστήσει άσχημα εάν δε φορέσει τη ζακέτα του, θα εμπλακεί σε καβγά με κάποιο φίλο του και θα στεναχωρηθεί κ.λ.π.).

Προσπαθεί εναγώνια να απαλλάξει το παιδί από τις ευθύνες και τα προβλήματα.

Περιορίζει σε σημαντικό βαθμό την ελευθερία του παιδιού.

Δεν αντέχει να βλέπει το παιδί να βιώνει θλίψη, απογοήτευση, απόρριψη, αποτυχία, πόνο και άλλα αρνητικά συναισθήματα και κακές εμπειρίες.

Ανησυχεί σε υπερβολικό βαθμό για την υγεία του παιδιού.

Διεκπεραιώνει υποθέσεις και εργασίες που θα έπρεπε να φέρει σε πέρας το παιδί μόνο του.

Νιώθει αυξημένο άγχος και όλη του η ζωή περιστρέφεται γύρω από το παιδί.

Παρεμβαίνει διαρκώς στη ζωή του παιδιού ακόμη και όταν ενηλικιωθεί.

Προβάλλει πάντα ενστάσεις και συνήθως δεν εγκρίνει τις επιλογές του παιδιού, πιστεύοντας πως του αξίζει κάτι καλύτερο ή ότι αδικείται τόσο σε προσωπικό, όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο.

Οι υπερπροστατευτικοί γονείς με τη στάση και τη συμπεριφορά τους στην ουσία «ευνουχίζουν» τα παιδιά.

Στερούν από τα παιδιά ερεθίσματα, γνώσεις και πολύτιμες εμπειρίες, που είναι απαραίτητα στοιχεία για την υγιή ψυχοσυναισθηματική τους ανάπτυξη και εξέλιξη.

Δε δίνουν τη δυνατότητα στα παιδιά να αποκτήσουν υπευθυνότητα, αυτονομία, να αναλάβουν πρωτοβουλίες, να επωμιστούν τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις που τους αναλογούν και τελικά να σταθούν με σιγουριά και σταθερότητα στα πόδια τους.

Η υπερπροστασία των γονιών πλήττει σε σημαντικό βαθμό την αυτοεκτίμηση του παιδιού, καθώς νιώθει πως είναι ανίκανο και αδύναμο να αντιμετωπίσει το οποιαδήποτε πρόβλημα μόνο του και συχνά εγκαταλείπει την προσπάθεια με την παραμικρή δυσκολία και βιώνει ματαίωση.

Επίσης, η υπερπροστατευτική συμπεριφορά των γονέων πυροδοτεί το φόβο και το άγχος στα παιδιά, με αποτέλεσμα πολλές φορές να αποφεύγουν σωματικές και κοινωνικές δραστηριότητες.

Σύμφωνα με ερευνητικά δεδομένα, τα παιδιά που μεγαλώνουν με υπερπροστατευτικούς γονείς, είναι πιο επιρρεπή σε ακραίες και ριψοκίνδυνες συμπεριφορές, ιδιαίτερα κατά την περίοδο της εφηβείας, όπου αυξάνεται ο βαθμός αντίδρασης και τα παιδιά διεκδικούν μεγαλύτερη ανεξαρτησία και ελευθερία.

Ο υπερπροστατευτικός γονέας περνά σε ένα μη συνειδητό επίπεδο στο παιδί το μήνυμα ότι παντού ελλοχεύουν κίνδυνοι. Έτσι, αυξάνονται οι πιθανότητες να εξελιχθεί σε έναν άτολμο και δειλό ενήλικα που φοβάται να ρισκάρει, αποφεύγει να θέσει στόχους και να τους ολοκληρώσει ή να δοκιμάσει νέα πράγματα.

Το σημαντικό είναι να λειτουργούν οι γονείς ως η «ομπρέλα» που θα προστατεύει το παιδί από την καταιγίδα, αλλά παράλληλα θα του δίνουν τη δυνατότητα να εξερευνήσει τον κόσμο, να πειραματιστεί, να δοκιμάσει τα όρια και τις δυνατότητές του και να το αφήσουν να πέσει, να κάνει λάθη, να προσπαθήσει αυτόνομα, να βιώσει την ήττα και την απογοήτευση.

Και επειδή η ζωή δεν είναι δυστυχώς στρωμένη με ροδοπέταλα και ο κόσμος δεν είναι αγγελικά πλασμένος, θα πρέπει να δώσουν τα εφόδια στο παιδί ώστε να μάθει να χειρίζεται μόνο του δύσκολες και άβολες καταστάσεις, να ενδυναμώσει την αυτοπεποίθησή του, να είναι σε θέση να θωρακίζει τον εαυτό του ανά πάσα στιγμή από τις απειλές και τους υπαρκτούς κινδύνους και να τον υπερασπίζεται κάθε φορά που νιώθει πως αδικείται, να διεκδικεί, να μπορεί να αντιμετωπίζει τη ζωή με ωριμότητα, θάρρος, κριτική σκέψη, να νικήσει τους φόβους και τις ανασφάλειές του και να προχωρήσει μπροστά με υγιή και ισορροπημένο τρόπο. Άλλωστε, όσο μακάβριο και αν ακούγεται, οι γονείς κάποια στιγμή θα φύγουν από τη ζωή, οπότε το παιδί αναπόφευκτα θα πρέπει να έχει οπλιστεί από νωρίς με τις κατάλληλες δεξιότητες για να κατορθώσει να χειριστεί αποτελεσματικά την καθημερινή πραγματικότητα.

Εάν παρόλα αυτά, δυσκολεύεστε ως γονείς να εφαρμόσετε όλα τα παραπάνω και επιθυμείτε να επεξεργαστείτε τα βιώματα της παιδικής σας ηλικίας που στέκονται τροχοπέδη στο να αντιμετωπίσετε την υπερπροστατευτική σας συμπεριφορά απέναντι στα παιδιά σας, καλό είναι να ζητήσετε τη βοήθεια ενός ειδικού, ο οποίος θα σας κατευθύνει αντίστοιχα.

της ψυχολόγου Μαρίνας Κόντζηλα

Συμβουλευτική Ψυχολόγος-Εκπαιδεύτρια Ομάδων Γονέων

Πηγή: schooltime.gr